

PLAN URBANISTIC GENERAL — MUNICIPIUL CHIȘINĂU

Cum lucrează Chișinăul cu localitățile din jur?

CE NE PROPUNEM PENTRU UN ORAȘ MAI BINE CONECTAT

Cooperare Teritorială — Presentare succintă pentru cetățeni

Despre ce este vorba?

Chișinăul nu poate fi planificat doar în interiorul granițelor sale administrative. Zilnic, zeci de mii de oameni vin din Durlești, Codru, Stăuceni, Grătiești sau alte localități să lucreze, să studieze sau să folosească serviciile capitalei. Și se întorc seara acasă. Această mișcare continuă creează presiuni pe drumuri, pe transport public, pe utilități și pe servicii — atât în capitală, cât și în suburbii.

Studiul de Cooperare Teritorială analizează tocmai aceste relații și propune cum poate Chișinăul să lucreze mai bine împreună cu localitățile din jur — pentru transporturi mai bune, utilități comune și o dezvoltare echilibrată.

Această pagină rezumă principalele concluzii și propuneri în limbaj accesibil.

1. Chișinăul în relație cu teritoriul — câteva cifre

Date care arată cât de strânsă este legătura dintre capitală și localitățile din jur:

35–40% creștere suburbii Durlești, Codru, Stăuceni au crescut cu 35-40% după 2007, fără infrastructură adecvată	>50% din PIB național Chișinăul generează peste jumătate din economia Republicii Moldova	0 cooperare inter-APL formalizată Nu există încă un cadru oficial prin care Chișinăul și suburbiile să planifice împreună
3 programe UE active Chișinăul participă deja la Interreg, URBACT și LIFE — o bază solidă pentru mai mult	2–3 ani fereastră strategică Finanțările europene 2025-2027 sunt disponibile acum — dacă există proiecte mature	4 niveluri de analiză Studiul analizează cooperarea internațional, național, regional și local

2. Ce nu funcționează bine acum?

Principalele probleme identificate în relația dintre Chișinău și localitățile din jur:

×	Nu există o formă de coordonare oficială între Chișinău și suburbii Fiecare primărie decide separat. Nu există un plan comun pentru drumuri, transport public, apă sau deșeuri.
×	Suburbiile cresc haotic, fără infrastructură Cartiere noi apar în Durlești, Stăuceni, Trușeni fără canalizare, fără autobuze, fără școli suficiente — totul rămâne să rezolve Chișinăul.
×	Transportul public nu conectează suburbiile cu capitala Mii de navetiști sunt forțați să folosească mașina personală pentru că nu există tren suburban sau transport public rapid.

Gestionarea deșeurilor la nivel metropolitan rămâne nerezolvată

Proiectul depozitului regional de deșeuri (ZMD 4) este blocat. Chișinăul și localitățile din jur nu au o soluție comună.

Chișinăul este sufocat de funcțiuni pe care ar trebui să le împartă cu suburbiile

Spitale, universități, servicii publice — toate concentrate în capitală, suprasolicitate, greu accesibile pentru toți.

3. Ce propunem pentru un Chișinău mai bine conectat cu teritoriul?

Studiul propune trei direcții principale de acțiune:

1	Crearea unui Consorțiu de cooperare Chișinău–suburbii Un organism comun prin care Primăria Chișinău și primăriile din Durlești, Codru, Stăuceni, Grătiești etc. să planifice și să implementeze proiecte împreună. Cu un Secretariat tehnic care coordonează și aplică pentru finanțări europene.	2025
2	Tren suburban și transport public integrat Legătură feroviară rapidă între capitală și localitățile satelit. Un singur bilet pentru tot traseul — autobuz, troleibuz, tren suburban. Park&Ride la intrările în oraș pentru navetiști.	2026–2028
3	Infrastructuri comune: apă, canalizare, deșeuri Finalizarea magistralei de apă Chișinău–Strășeni–Călărași și extinderea rețelelor secundare în toate suburbiile. Deblocarea proiectului depozitului regional de deșeuri (ZMD 4) — o soluție pentru tot teritoriul metropolitan.	2025–2027
4	Suburbii cu servicii proprii, nu doar dormitoare Huburi medicale și educaționale în suburbii care să reducă presiunea pe Chișinău. Centre economice secundare în Orhei, Ungheni, Strășeni care să ofere locuri de muncă mai aproape de casă.	2027–2030
5	Portofoliu de proiecte europene matur Valorificarea ferestrei de finanțare 2025-2027 (Interreg NEXT, LIFE, URBACT, BERD, BEI) prin proiecte bine pregătite: studii de fezabilitate, analize cost-beneficiu, mecanisme de monitorizare.	2025

4. Ce se întâmplă dacă nu facem nimic? Și dacă facem tot?

Studiul prezintă trei scenarii pentru viitorul Chișinăului în relație cu teritoriul:

❌ Nimic nu se schimbă	⚡ Pași mici, dar importanți	✅ Transformare completă
Trafic paralizat, suburbii haotice, finanțări europene pierdute, capitală suprasolicitată, localități dependente.	Benzi dedicate, Park&Ride, extinderi parțiale de rețele. Viața se îmbunătățește parțial, dar fără o transformare de fond.	Consortiu inter-APL, tren suburban, ZMD 4 operațional, huburi în suburbii, capitală europeană verde și conectată.

5. Ce înseamnă asta pentru locuitorii Chișinăului și ai suburbiilor?

PUG actualizat va introduce reguli și mecanisme noi care protejează cetățenii:

✓	Nicio extindere rezidențială mare în suburbii fără utilități minime garantate Blocuri sau cartiere noi în Durești, Stăuceni sau Codru nu se mai pot autoriza fără rețele de apă, canalizare și acces la transport public.
✓	Coridoarele pentru tren suburban și magistrala de apă sunt rezervate în planșele PUG Terenurile necesare pentru infrastructura metropolitană nu vor mai putea fi vândute sau construite — sunt protejate prin PUG.
✓	Chișinăul nu mai poate fi planificat fără localitățile din jur PUG actualizat introduce obligativitatea consultării și corelării cu planurile de dezvoltare ale suburbiilor pentru orice proiect de infrastructură cu impact metropolitan.
✓	Accesul la finanțări europene devine mai ușor Un portofoliu matur de proiecte comune înseamnă că Chișinăul și localitățile din jur pot accesa împreună fonduri UE pe care separat nu le-ar putea obține.